# Απάντηση μέλους της ΕΡΑΣ προς το Νίκο Τριμικλινιώτη (Ηλεκτρονικό Άρθρο)

## Ιστορικό σημείωμα

Αυτό το ηλεκτρονικό άρθρο δημοσιεύτηκε τον Γενάρη του 2013 στην ηλεκτρονική σελίδα της Επιτροπής για μια Ριζοσπαστική Αριστερή Συσπείρωση (ΕΡΑΣ).

## Περιεχόμενο

**6 Ιαν 2013**

**Απάντηση μέλους της ΕΡΑΣ προς το Νίκο Τριμικλινιώτη**

Το κείμενο του Νίκου Τριμικλινιώτη βρίσκεται δημοσιευμένο εδώ.

Αγαπητέ Νίκο,

Διάβασα και ξαναδιάβασα την «ανοικτή επιστολή σου προς τους φίλους της ΕΡΑΣ». Παρότι νιώθω να είμαι ένας από τους πολλούς φίλους σου στην ΕΡΑΣ, καθώς συμμετέχω στον κύκλο συλλογικών διαδικασιών, συζητήσεων και δράσεων του συγκεκριμένου πολιτικού χώρου, οφείλω εξαρχής να διευκρινίσω ότι μέσω της παρούσας απαντητικής επιστολής εκφράζω τις προσωπικές μου και μόνο απόψεις, όχι τις επίσημες θέσεις της ΕΡΑΣ. Και η απάντηση μου αυτή, δίνεται στο πλαίσιο μίας διαλεκτικής προσέγγισης και προπάντων φιλικής σχέσης. Σ' αυτό ακριβώς το πλαίσιο, επέτρεψε μου μερικές παρατηρήσεις, διευκρινίσεις και εισηγήσεις στα όσα αναφέρεις στην ανοικτή επιστολή σου προς όλους εμάς, τους φίλους σου (και βεβαίως τις φίλες σου) στην ΕΡΑΣ:

1. Αδιαμφισβήτητα, έχουμε εισέλθει σε ένα νέο στάδιο της ιστορίας και της πορείας του τόπου μας. Σε μία βαθιά κρίση, που όπως ορθά επισημαίνεις, γεννά διάφορα παντελώς ανορθολογικά και άκρως επικίνδυνα φαινόμενα. Σε μια κρίση που, πράγματι, φαίνεται να εκτρέφει περισσότερο την απόγνωση, την υστερία, τον φόβο, την ανασφάλεια και την αβεβαιότητα, παρά την ελπίδα της διεκδικητικής πολιτικής, την κριτική της ριζοσπαστικής αριστεράς, την αισιοδοξία της κοινωνικής αντίστασης, την ασφάλεια των συλλογικών δικαιωμάτων και την βεβαιότητα του οποιουδήποτε αξιακού προτάγματος – για ελευθερία, ισότητα, ειρήνη, δικαιοσύνη, αλληλεγγύη και αξιοπρέπεια. Γι' αυτόν ακριβώς το λόγο, το έδαφος είναι γόνιμο για τους σπόρους της καταστροφής: τον νεοφιλελευθερισμό, την ακροδεξιά, το νεοφασισμό, τον λαϊκισμό, αλλά και τόσα άλλα δεινά: τον εθνικισμό, τον ρατσισμό, τον μιλιταρισμό, τον τεχνοκεντρισμό, την ανεξέλεγκτη εκμετάλλευση των φυσικών πόρων και δυστυχώς την γεωπολιτική εξάρτηση της ενεργειακής βιομηχανίας, για να αναφέρω μερικά και μόνο επιπλέον κακά, με τη σειρά μου. Και σίγουρα, αυτή είναι η μεγαλύτερη κρίση που γνώρισε ο παγκόσμιος καπιταλισμός μετά την οικονομική κατάρρευση του 1930. Το σημείο όμως όπου συμφωνώ περισσότερο μαζί σου συνδέεται με το ότι ούτε και εγώ ξέρω τι θα έρθει μετά, καθώς οι νομοτέλειες πράγματι διαψεύδονται. Και ενώ όλα φαίνεται να είναι αποτέλεσμα πάλης, όπως ήταν πάντοτε όμως στην ιστορία των αγώνων για ανθρώπινη και κοινωνική απελευθέρωση, η πάλη αυτή δυστυχώς φαίνεται να συρρικνώνεται στην ελάχιστη δυνατή προοπτική της. Αυτήν της εξωκοινοβουλευτικής και μη-θεσμοποιημένης, συγκρουσιακής και διεκδικητικής αριστεράς, με

διάφορες ιδεολογικές κατευθύνσεις και χωρίς οποιαδήποτε κομματικά στεγανά. Χωρίς την οποία, πολλοί από εμάς, και κυρίως όσοι και όσες συνεχίζουμε να πιστεύουμε στην αναγκαιότητα της ανθρώπινης και κοινωνικής απελευθέρωσης, θα νιώθαμε – και βεβαίως θα ήμασταν – ακόμη πιο μόνοι. Μέχρι εδώ, λοιπόν, όλα καλά. Από εδώ και πέρα, όμως, αρχίζουν τα προβλήματα.

2. Γράφεις ότι «υπό τις παρούσες συνθήκες είναι λανθασμένη και εξωπραγματική η θέση της πλειοψηφίας της ΕΡΑΣ, η οποία αδυνατεί να κάνει μία ορθή στοιχειώδη ανάγνωση της πολιτικής συγκυρίας». Ε λοιπόν, αγαπητέ μου φίλε Νίκο, επέτρεψε μου να πάρω το μέρος των πολιτικά αδικημένων και άρα εκλογικά ατίθασων. Η συγκεκριμένη θέση όχι μόνο δεν είναι λανθασμένη και εξωπραγματική. Απεναντίας, στη δική μου οπτική, είναι ορθή γιατί στηρίζεται στην πολιτική αξιοπρέπεια της και όχι σε οποιαδήποτε εκλογική δουλοπρέπεια. Και δεν θα μπορούσε να είναι περισσότερο πραγματική στη βάση της αναγκαιότητας της. Γιατί, πολύ απλά, η ουτοπία της αμφισβήτησης δεν θα μπορούσε να είναι πιο επίκαιρη στην εποχή της αμφισβήτησης της ουτοπίας. Η εν δυνάμει προοπτική μίας τέτοιας θέσης δεν θα μπορούσε εξάλλου να στηρίζεται αποκλειστικά και μόνο σε μία εκλογική πραγματικότητα, αλλά απεναντίας μπορεί και πρέπει να εκφράσει πρωτίστως μία ιστορική αναγκαιότητα. Και αυτή η αναγκαιότητα δεν μπορεί παρά να συνδέεται άμεσα με την δυνατότητα ενός οράματος – προγράμματος για … κάτι άλλο, κάτι διαφορετικό, κάτι πέραν των νόμων της ελεύθερης αγοράς και των μνημονίων του οικονομικού νεοφιλελευθερισμού. Κάτι πέρα από τις «γενεσιουργές αιτίες της καταστροφής», που όπως ορθά μας επισημαίνει και ο Karl Polanyi, δεν είναι άλλες από την «ουτοπική απόπειρα του οικονομικού φιλελευθερισμού να εγκαθιδρύσει μία αυτορρυθμιζόμενη αγορά». Έτσι, για να επιστρέψω και πάλι στον ιστορικό παραλληλισμό μεταξύ της σημερινής κρίσης και της κρίσης του 1930. Και μπροστά στο αδίστακτο καθεστώς της ελεύθερης χρηματοπιστωτικής αγοράς και του οικονομικού νεοφιλελευθερισμού, της λιτότητας και της ανεργίας, της φτώχειας και της εξαθλίωσης, του ρατσιστικού μίσους και της οικολογικής καταστροφής, αναγκαιότητα δεν αποτελούν η υποχώρηση και η συναίνεση, αλλά η διεκδίκηση και η σύγκρουση. Γράφεις, επίσης, ότι η θέση αυτή είναι εξαιρετικά προβληματική, αλλά η κριτική σου φαίνεται να πηγάζει περισσότερο από μία κομματική ταύτιση, παρότι από μια πολιτική και κοινωνιολογική ανάλυση. Γιατί ως πολιτικός κοινωνιολόγος, είμαι σίγουρος ότι γνωρίζεις τις τρεις πιθανές επιλογές ενός ψηφοφόρου σε μία εκλογική αναμέτρηση: «αποχώρηση, διαφωνία ή αφοσίωση» (“exit, voice or loyalty”), όπως τις έθεσε εύστοχα ο Albert Hirschman, σχεδόν μισό αιώνα προηγουμένως. Και λέω σκόπιμα κομματική και όχι πολιτική ταύτιση, όχι μόνο γιατί είμαι σίγουρος ότι αντιλαμβάνεσαι πως απευθύνεσαι σε πολιτικούς συντρόφους και συντρόφισσες σου, που προέρχονται από τον χώρο της ριζοσπαστικής αριστεράς, αλλά κυρίως γιατί αντιλαμβάνεσαι ότι έχουν τους δικούς τους λόγους για να αποχωρούν ή να διαφωνούν με παραδοσιακές για αυτούς και αυτές εκλογικές επιλογές. Όσον αφορά το αν θα έχει ή όχι απήχηση μία τέτοια επιλογή, αυτό μένει να φανεί στην πράξη. Επιπλέον, διαφωνώ μαζί σου ως προς το ότι οι άλλοι υποψήφιοι είναι όλοι δεξιοί της συντηρητικής / νεοφιλελεύθερης παράδοσης. Δυστυχώς, ο Γιώργος Λιλλήκας ανδρώθηκε πολιτικά και μεσουράνησε κομματικά μέσα από το χώρο της αριστεράς και συγκεκριμένα του ΑΚΕΛ. Και οι θέσεις που εκφράζει (προφανώς επιδερμικά και όχι ουσιαστικά) δεν ηχούν ευχάριστα μόνο στα αυτιά δεξιών ψηφοφόρων, αλλά δυστυχώς και παραδοσιακών αριστερών που απογοητεύτηκαν από τη διακυβέρνηση του ΑΚΕΛ και τις δεσμεύσεις του Μαλά. Παράλληλα, ακόμη κι αν η πρόταση της ΕΡΑΣ για αποχή ειδωθεί ως μία «θέση ηττοπάθειας», μην ξεχνάς ότι η επιλογή ήττας είναι πρωτίστως επιλογή του ΑΚΕΛ, όπως ορθά επισήμανε εδώ και καιρό η ΕΡΑΣ. Όσον αφορά την πολυδιάσπαση της αριστεράς (της παραδοσιακής και θεσμικής αριστεράς θα έλεγα εγώ), εδώ αγαπητέ Νίκο, η βάρκα όχι μόνο τρύπησε και μπάζει νερά, αλλά πολύ φοβάμαι ότι αποτελεί ήδη τεχνητό ύφαλο στο βυθό της ιστορικής συνέχειας της αριστεράς στον τόπο μας. Θεωρώ αναγωγισμό εκ μέρους σου να υποστηρίζεις ότι η πολυδιάσπαση είναι αποτέλεσμα μίας μεμονωμένης προεκλογικής επιλογής της ΕΡΑΣ και όχι αποτέλεσμα μίας σωρείας κυβερνητικών επιλογών του ΑΚΕΛ: οικονομικών, κοινωνικών, πολιτισμικών, οικολογικών, στρατιωτικών και άλλων. Πράγματι, η επιλογή της αποχής δεν είναι και η πιο «μάχιμη» (διεκδικητική θα έλεγα εγώ για να αποφύγω την μιλιταριστική ορολογία), αλλά, αλήθεια, που έγκειται η μαχητικότητα στις κυβερνητικές επιλογές του ΑΚΕΛ και στις προεκλογικές

δεσμεύσεις του Μαλά; Και γιατί, αλήθεια, τόσοι νέοι και νέες κυρίως (όπως ορθά επισημαίνεις) αριστερής προέλευσης, προερχόμενοι και προερχόμενες μάλιστα από την πρώτη γραμμή των κοινωνικών και πολιτικών αγώνων της αριστεράς, είναι τόσο απογοητευμένοι και απογοητευμένες; Αυτό είναι το πραγματικό ερώτημα, αγαπητέ μου φίλε Νίκο, και όχι το κατά πόσον κάποιοι και κάποιες παραπλανήθηκαν πολιτικά. Λες και κάποιοι τους πλάσαραν νοθευμένη ιδεολογία και τους εξαπάτησαν. Με όλο το σεβασμό, αλλά θεωρώ ότι με αυτό σου το επιχείρημα, απλά εκμηδενίζεις την κρίση τους και απαξιώνεις την κριτική τους!

3. Και πάλι, εδώ δεν πρόκειται για οποιαδήποτε επιλογή «τιμωρίας» και κυρίως για μία επιλογή τιμωρίας με θρησκευτικό χαρακτήρα και ανορθολογικό περιεχόμενο. Αλλά για μία επιλογή αξιοπρέπειας, τόσο προσωπικής, όσο και συλλογικής, αλλά ταυτόχρονα πρωτίστως και αμιγώς πολιτικής. Την οποία κανείς δεν έχει δικαίωμα να αναιρέσει με μία απλουστευτική ανάλυση, παραγνωρίζοντας τη βαθύτερη λογική της. Μία λογική συνεκτικής και κριτικής ανάλυσης και όχι απαξιωτικού ή προσωποκεντρικού χαρακτήρα, ιδεολογικής στράτευσης και όχι αποστέωσης, πολιτικής διεκδίκησης και όχι απονεύρωσης. Σε αυτό το πλαίσιο, όχι μόνο δεν είναι άκαιρη και άστοχη, αλλά αποτελεί μία σαφέστατη ένδειξη των προθέσεων κάποιων συντρόφων μας να σταθούν στο ύψος των περιστάσεων και να πουν «Όχι πια άλλες υποχωρήσεις! Ήρθε η ώρα για νέες διεκδικήσεις!» Το γεγονός ότι αυτές οι διεκδικήσεις δεν εκφράζονται μέσω ενός στενού προεκλογικού προγράμματος και ενός θεσμοποιημένου κομματικού σχηματισμού, μάλλον προσδίδει θετικό παρά αρνητικό πρόσημο στη συγκεκριμένη επιλογή. Και αυτό, γιατί οι σύντροφοι και οι συντρόφισσες μας έχουν αντιληφθεί ότι είναι προτιμότερο να ανοίγεις νέους δρόμους, παρά να εγκλωβίζεσαι στα ίδια αδιέξοδα. Προφανώς, η συγκεκριμένη επιλογή δεν αποτελεί επαναστατική πράξη. Κανείς δεν είναι τόσο αφελής για να υποστηρίζει, πόσο μάλλον να πιστεύει κάτι τέτοιο. Αλλά, σίγουρα ριζοσπαστική τομή, πόσο μάλλον επαναστατική πράξη, δεν αποτελεί η διάσωση των τραπεζών και η θυσία μίας ολόκληρης γενιάς στο βωμό της απρόσκοπτης ανάπτυξης του χρηματοπιστωτικού κεφαλαίου. Αυτή είναι η πολιτική διάσπαση και η κοινωνική διάλυση, όχι η προγραμματική κριτική και η εκλογική χειραφέτηση. Όσον αφορά την εισαγωγή οποιονδήποτε μοντέλων, έχεις απόλυτο δίκαιο. Αλλά και πάλι, μου φαίνεται ότι παραγνωρίζεις την άλλη όψη του νομίσματος. Αυτήν της παραγνώρισης των απόψεων της βάσης της αριστεράς και την προσπάθεια συγκάλυψης λαθών και παραλείψεων, εις χάριν ενός προεκλογικού αγώνα, η έκβαση του οποίου, δυστυχώς, κρίνεται από εξαιρετικά απαισιόδοξη έως ανησυχητικά προβλέψιμη. Και αν η ιστορία της αριστεράς διδάσκει κάτι σε οποιονδήποτε πολιτικά σκεπτόμενο άνθρωπο είναι ακριβώς η δημοκρατικότητα της παράταξης στην οποία επιλέξαμε να ανήκουμε. Μία δημοκρατικότητα που χάνεται – και μαζί της η οποιαδήποτε δυναμική – όταν η κριτική μετατίθεται στα «Εισερχόμενα» ή καλύτερα στα «Υπόψη», Μετά Τις Εκλογές. Η εκπλήρωση του οποιουδήποτε απελευθερωτικού οράματος – προγράμματος και η δημιουργία της οποιασδήποτε ίσης και δίκαιης κοινωνίας δεν ήταν ποτέ αποτέλεσμα υποχώρησης και συναίνεσης, αλλά διεκδίκησης και σύγκρουσης, με όλες εκείνες τις αντιδραστικές, συντηρητικές και φιλελεύθερες δυνάμεις και συμφέροντα που στην καλύτερη περίπτωση πρότασσαν και συνεχίζουν να προτάσσουν μία «ρεαλιστική μεταρρύθμιση», μία μεταρρύθμιση με όρια και όρους. Μία νέα γενιά ανθρώπων, προερχόμενη από τον αστερισμό μίας ευρύτερης διεκδικητικής και συγκρουσιακής, ακτιβιστικής και κινηματικής αριστεράς φαίνεται να λέει «Όχι άλλα όρια και όροι» που καθιστούν μία κοινωνική αναγκαιότητα, άλλη μία απόμακρη ουτοπία.

4. Κανείς δεν είπε «νίπτω τας χείρας μου». Κανείς δεν είπε «κλείνομαι στον γυάλινο πύργο μου». Απεναντίας, σε μία κοινωνία που χαρακτηρίζεται από την προχωρημένη σήψη του ατομικισμού, οι φίλοι και οι φίλες σου στην ΕΡΑΣ επέλεξαν το δρόμο της συλλογικής διεκδίκησης και της κοινωνικής αντίστασης. Το γεγονός ότι μέτρησαν τα κουκιά τους και είπαν «αφού δεν μπορούμε είτε σε επίπεδο μίας ευρύτερης αριστερής συμμαχίας ή στο επίπεδο μίας αυτόνομης αριστερής καθόδου, επιλέγουμε την αποχή και την πολιτική αξιοπρέπεια από την υποστήριξη και την εκλογική δουλοπρέπεια», δεν

μειώνει την αξία της επιλογής τους. Ακόμη κι αν διαφωνείς με την επιλογή τους, σίγουρα δεν μπορείς να ακυρώνεις την απόφαση τους. Εξάλλου, αντικειμενικά μιλώντας, η επιλογή και η απόφαση τους καταδεικνύει και αποδεικνύει ότι σίγουρα το ΑΚΕΛ δεν αποτελεί το μόνο αριστερό ανάχωμα που υπάρχει στην Κύπρο. Και αν το ΑΚΕΛ είναι αρκετά έξυπνο και στρατηγικά σκεπτόμενο, καλά κάνει να αντιληφθεί όσο το δυνατόν πιο γρήγορα ότι η εμφάνιση ή καλύτερα η επανεμφάνιση ριζοσπαστικών αριστερών επιλογών στα πλάγια ή / και στα μετόπισθεν του, όχι μόνο είναι υπέρ του ίδιου του κόμματος ή της ευρύτερης αριστεράς, αλλά της ίδιας της κοινωνίας, την οποία το ΑΚΕΛ και η ευρύτερη αριστερά δεν μπορούν παρά μόνο να προασπίζουν και όχι να παραγνωρίζουν.

5. Με τα πιο πάνω απευθύνω με τη σειρά μου έκκληση σε όλους τους αριστερούς ψηφοφόρους να συνεχίζουν να τοποθετούνται με σαφήνεια και σταθερότητα στα αριστερά του πολιτικού άξονα, εκεί όπου επέλεξαν να ανήκουν, χωρίς όμως στενές κομματικές προκαταλήψεις και μικροπολιτικές αντιλήψεις. Οι οποίες μάλιστα ενδέχεται να αναιρέσουν τις οποιεσδήποτε δημοκρατικές, προοδευτικές και ριζοσπαστικές τους διεκδικήσεις, κυρίως μάλιστα σε μία τόσο κρίσιμη ιστορική στιγμή, το διακύβευμα της οποίας είναι όλοι εκείνοι οι ιστορικοί αγώνες της αριστερής παράταξης και οι δημοκρατικές κατακτήσεις της κυπριακής κοινωνίας.

Με συντροφική αλληλεγγύη,

Ένας φίλος σου από την ΕΡΑΣ

Χρειάζεται Τούρκικη Μετάφραση, Χρειάζεται Αγγλική Μετάφραση, ΕΡΑΣ (Ομάδα), Προεδρικές Εκλογές 2013, ΑΚΕΛ, Ηλεκτρονικά Άρθρα, Δεκαετία 2010-2019, 2013, Απροσδιόριστη Τοποθεσία

From:
https://www.movementsarchive.org/ - **Κυπριακό Κινηματικό Αρχείο**
**Cyprus Movements Archive**
**Kıbrıs Sosyal Hareket Arşivi**

Permanent link:
**https://www.movementsarchive.org/doku.php?id=el:digital:eras:eras_trimikliniotis2**

Last update: **2025/07/15 13:46**